

Sławomir Żółkowski, Mieczysław Bienia, S. K. Kozłowski, M. Miśkiewicz, T. Dąbrowska, T. Węgrzynowicz

---

Rudnik, st. 1, gm. Kąkolewnica
Wschodnia, woj. białskopodlaskie

Informator Archeologiczny : badania 27, 129-130

1993

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

sowane przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Białej Podlaskiej. Pierwszy sezon badań. Osada produkcyjna z okresu wpływów rzymskich.

Stanowisko zlokalizowane zostało podczas badań powierzchniowych AZP w kwietniu 1992 r. przez mgr. Sławomira Żółkowskiego, a następnie zweryfikowane podczas inspekcji terenowej PSOZ w Białej Podlaskiej w lipcu 1992. Położone jest na stromym stoku doliny bezimiennego cieku, lewobrzeżnego dopływu rzeki Tocznej. Część stanowiska została zniszczona przez drogę biegnącą do niewielkiej zwirowni. Pozostała część zajęta jest przez pola uprawne oraz łąkę. Podczas inspekcji terenowej PSOZ w Białej Podlaskiej w profilu piaskownicy odkryto ślady intensywnie czarnej warstwy kulturowej oraz przepalone kamienie, stwierdzono także postępujące niszczenie stanowiska przez wybiórkę żwiru.

Badania wykopaliskowe przeprowadzone w dn. 14–18 września 1992 r. miały charakter wybitnie ratowniczy. Przebadano nieznaczną część stanowiska (20 m²) zakładając wykop przy krawędzi drogi biegnącej do zwirowni, w miejscu występowania warstwy kulturowej. W wykopie po zdjęciu humusu wystąpiła intensywnie czarna, przepalona warstwa kulturowa z dużą ilością kamieni. Warstwę kulturową stanowiły pozlewane z sobą obiekty rowkowe? oraz niewiadomego przeznaczenia paleniska kamienne, stanowiące pozostałość osady produkcyjnej z okresu wpływów rzymskich (kultura wielbarska?). Z obiektów archeologicznych uzyskano niewielką ilość jednolitego technologicznie i chronologicznie materiału ceramicznego.

Niewielki zasięg badań, których celem było zabezpieczenie stanowiska przed dalszą degradacją, nie pozwolił do końca wyjaśnić charakteru stanowiska.

Badania wykopaliskowe będą kontynuowane.

Rudnik, st. 1
gm. Kąkolewnica Wschodnia,
woj. białskopodlaskie

Państwowa Służba Ochrony Zabytków
w Białej Podlaskiej

Badania prowadzili mgr mgr Sławomir Żółkowski i Mieczysław Bienia. Konsultantami byli prof. dr hab. S. K. Kozłowski, prof. dr hab. M. Miśkiewicz, dr hab. T. Dąbrowska, doc. dr hab. T. Węgrzynowicz. Finansowane przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Białej Podlaskiej. Pierwszy sezon badań. Osada wielokulturowa, neolit — kultura pucharów lejkowatych, wczesne średniowiecze oraz grób kultury przeworskiej z młodszego okresu przedrzymskiego.

Stanowisko zostało zlokalizowane podczas badań powierzchniowych AZP w maju 1986 r. przez mgr. Sławomira Żółkowskiego. Położone jest na piaszczystym wyniesieniu otoczonym przez podmokłe łąki dna doliny rzeki Krzny. Zajmuje nieużytek częściowo zniszczony przez niewielkie piaskownie oraz wysypiska śmieci. Część stanowiska porośnięta jest lasem sosnowym.

Badania wykopaliskowe przeprowadzone podczas objazdu stanowisk zagrożonych zniszczeniem w dn. 23–24 lipca 1992 r. miały charakter ratowniczy. Przebadano ok. 30 m² powierzchni stanowiska zakładając wykopy na krawędzi wschodniej i południowej niewielkiego wybierzyska, przy profilach, w których zauważono ślady obiektów archeologicznych. Łącznie odkryto 10 obiektów oraz niewielką ilość zabytków, głównie krzemiennych, występujących luźno poza obiektami.

Większość obiektów to owalne jamy zasobowe (6), w których sporadycznie tylko występował materiał zabytkowy, prawdopodobnie więc spełniały one rolę niewielkich spichlerzyków na produkty organiczne. Dwa obiekty natomiast mogły spełniać rolę jam półziemianek. Najciekawszym pod względem badawczym był obiekt nr 2 — grób jamowy kultury przeworskiej z młodszego okresu przedrzymskiego (fazy A₁–A₂), z którego pochodzą fragm. czarnego, silnie rozdrobnionego naczynia cienkościennego. Poza tym wystąpiły

w nim pozostałości zniszczonego obiektu zawierającego fragm. kryzy oraz ceramiki kultury pucharów lejkowatych i kultury grobów kloszowych z wczesnej epoki żelaza. Liczba i różnorodność obiektów archeologicznych odkrytych na niewielkiej powierzchni przebadanego stanowiska pozwalają zaliczyć je do jednego z najciekawszych stanowisk archeologicznych na terenie obecnego woj. białkopodlaskiego.

Badania będą kontynuowane.

Wojciechów
gm. loco, woj. lubelskie
AZP 78-78/-

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
Katedra Archeologii w Lublinie

Badania prowadziła dr hab. Irena Kutylowska. Finansowane przez Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej i Państwową Służbę Ochrony Zabytków w Lublinie. Pierwszy sezon badań. Późnośredniowieczne fortalicjum z murowaną zabudową.

W Wojciechowie (25 km na zachód od Lublina) znajdują się umocnienia ziemne i usytuowana na linii ich przebiegu murowana wieża — dobrze do dziś zachowana i użytkowana jako siedziba Gminnego Ośrodka Kultury. Całość zespołu zabytkowego była dotychczas datowana na początek XVI w. Badań archeologicznych umocnień ziemnych nie prowadzono.

Badania weryfikacyjno-sondazowe (4 wykopy o łącznej powierzchni 37 m²) przeprowadzone na grodzisku wklęsłym w Wojciechowie ujawniły, że jest to późnośredniowieczne fortalicjum z dwiema fazami murowanej zabudowy na majdanie: Budowla I z XIV w. i Budowla II z początku XVII w.

Uchwycone w wykopach fundamenty Budowli I — północny mur frontowy na odcinku 7 m i przewiązany z nim mur działowy długości 6 m — są częścią dwudzielnego domu wieżowego (z piecem kaflowym) bądź niższego budynku, również mieszkalnego, typu „dwór-euria”, być może wielodzielnego.

Odsłonięte elementy Budowli II są częścią obiektu gospodarczo-produkcyjnego z dużym (3 x 3 m) trzonem ogniowym — piecem, zaspakajającym zapewne potrzeby rezydencji pałacowo-dworskiej, zlokalizowanej na początku XVII w. po północnej stronie wieży mieszkalnej z 1. poł. XVI w.

Podczas badań uzyskano liczne fragm. ceramiki późnośredniowiecznej, kafla piecowych z XIV, XV, XVI i XVII w. oraz drobne ułamki ceramiki wczesnośredniowiecznej, datowanej od VIII do XIII w. Ceramika wczesnośredniowieczna wystąpiła w zachowanym miejscu stropie gleby pierwotnej oraz na wtórnym złożu w młodszych nawarstwieniach na wale i majdanie grodziska.

Materiały i dokumentacja znajdują się w Katedrze Archeologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

Badania będą kontynuowane.

Żerocin, st. III
gm. Drelów, woj. białkopodlaskie

Państwowa Służba Ochrony Zabytków
w Białej Podlaskiej

Badania prowadzili mgr mgr Sławomir Żółkowski i Mieczysław Bienia (autor sprawozdania). Konsultacja: prof. dr hab. M. Miśkiewicz, prof. dr hab. S. K. Kozłowski, dr hab. T. Dąbrowska, doc. dr hab. T. Węgrzynowicz, prof. dr hab. A. Kempisty. Finansowane przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Białej Podlaskiej. Pierwszy sezon badań. Osada wielokulturowa: mezolit, neolit (kultura pucharów lejkowatych), wczesna epoka brązu (kultura trzciniecka), młod-